

Brüsszel, 2025. június 16.
(OR. en)

10300/25
ADD 8

Intézményközi referenciaszám:
2025/0162 (NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. június 13.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 309 annex
Tárgy:	MELLÉKLET a következőhöz: Javaslat A Tanács határozata a Svájci Államszövetséggel fennálló kétoldalú kapcsolatok megszilárdítását, elmélyítését és kiterjesztését célzó, széles körű megállapodáscsomag megkötéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 309 - Annex 8.

Melléklet: COM(2025) 309 annex

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.6.13.
COM(2025) 309 final

ANNEX 8

MELLÉKLET

a következőhöz:

**Javaslat
A Tanács határozata**

**a Svájci Államszövetséggel fennálló kétoldalú kapcsolatok megszilárdítását, elmélyítését
és kiterjesztését célzó, széles körű megállapodáscsomag megkötéséről**

MEGÁLLAPODÁS
AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS A SVÁJCI ÁLLAMSZÖVETSÉG KÖZÖTT
SVÁJCNAK AZ EURÓPAI UNIÓN BELÜLI GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI
EGYENLŐTLENSÉGEK CSÖKKENTÉSÉHEZ VALÓ RENDSZERES PÉNZÜGYI
HOZZÁJÁRULÁSÁRÓL

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban: az Unió,

valamint

A SVÁJCI ÁLLAMSZÖVETSÉG, a továbbiakban: Svájc,

a továbbiakban: a Szerződő Felek,

FIGYELEMBE VÉVE a Szerződő Felek közötti szoros kapcsolatokat;

FIGYELEMBE VÉVE a Szerződő Felek közötti széles körű kétoldalú megállapodáscsomagot, amelynek célja kétoldalú kapcsolataik stabilizálása és fejlesztése, beleértve Svájc részvételét a belső piacon;

FIGYELEMBE VÉVE ezzel összefüggésben az Unión belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez hozzájáruló intézkedések fontosságát, amelyeknek az Unió és tagállamai, valamint Svájc közötti gazdasági és társadalmi kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének ösztönzésére kell irányulniuk, ugyanakkor választ kell adniuk a fontos közös kihívásokra;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Svájc és a Partnerállamok között Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásával összefüggésben folytatott együttműködés a közös értékeken, a jó kormányzás elvein és a korrupcióval szembeni zéró tolerancia iránti közös elkötelezettségen alapul, és az együttműködést ezek az elvek vezérlik;

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. CIKK

Célkitűzések

A széles körű kétoldalú megállapodáscsomaggal összefüggésben a Szerződő Felek egyetértenek abban az általános célkitűzésben, hogy hozzájáruljanak az Unión belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez.

Ennek megfelelően Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásának célja az Unió és tagállamai, valamint Svájc közötti gazdasági és társadalmi kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének ösztönzése, egyúttal választ adva a fontos közös kihívásokra.

2. CIKK

Tárgy

1. Ez a megállapodás létrehozza Svájcnak az 1. cikkben meghatározott célkitűzésekhez való rendszeres pénzügyi hozzájárulásának alapját.
2. Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulása kiegészíti a kohézió területére irányuló uniós és tagállami intézkedéseket és a fontos közös kihívásokra adott válaszaikat.

3. CIKK

Fogalommeghatározások

E megállapodás alkalmazásában:

- (a) „megállapodások jegyzéke”: az alábbi megállapodások:
- (i) Megállapodás egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség között a személyek szabad mozgásáról, kelt Luxembourgban 1999. június 21-én;
 - (ii) Megállapodás az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a légi közlekedésről, kelt Luxembourgban 1999. június 21-én;
 - (iii) Megállapodás az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a vasúti és közúti áru- és személyszállításról, kelt Luxembourgban 1999. június 21-én;
 - (iv) Megállapodás az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a mezőgazdasági termékek kereskedelméről, kelt Luxembourgban 1999. június 21-én;
 - (v) Megállapodás az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a megfelelőségértékelés kölcsönös elismeréséről, kelt Luxembourgban 1999. június 21-én;

- (vi) Megállapodás egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség között a Svájci Államszövetség uniós programokban való részvételéről, kelt [...] -ban/-ben [...] -án/-én;
- (vii) Megállapodás az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között a Svájci Államszövetségnek az Európai Unió Űrprogramügynökségében való részvételére vonatkozó feltételekről, kelt [...] -ban/-ben [...] -án/-én;
- (viii) Megállapodás az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között a villamos energiáról, kelt [...] -ban/-ben, [...] -án/-én;
- (ix) Megállapodás az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között az egészségügyről, kelt [...] -ban/-ben, [...] -án/-én; valamint
- (x) Jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodáshoz a közös élelmiszer-biztonsági térség létrehozásáról, kelt [...] -ban/-ben, [...] -án/-én;
- (b) „hozzájárulási időszak”: az az időtartam, amelyhez Svájc adott pénzügyi hozzájárulását hozzárendelik;
- (c) „végrehajtási időszak”: az az időtartam, amely alatt Svájcnak egy adott pénzügyi hozzájárulást végre kell hajtania, és a forrásokat ki kell fizetni; minden végrehajtási időszaknak legalább tíz évig kell tartania;
- (d) „Partnerállam”: az Unió azon tagállama, amely egy adott hozzájárulási időszakban Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásában részesül;

- (e) „kohéziós Partnerállamok”: az Unió azon tagállamai, amelyek vásárlóerő-egységben mért, egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (a továbbiakban: GNI) ugyanabban a referencia-időszakban nem éri el az Unió vásárlóerő-egységben kifejezett, egy főre jutó átlagos GNI-jének 90 %-át. A felhasználandó adatok referencia-időszakának meg kell egyeznie azzal a referencia-időszakkal, amelyet az uniós tagállamoknak az Unió Kohéziós Alapjából való támogathatóságának meghatározásához használtak az adott hozzájárulási időszak kezdőnapján;
- (f) „támogatási intézkedés”: Svájc adott pénzügyi hozzájárulásának támogatásával végrehajtott program vagy projekt.

4. CIKK

Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulását szabályozó keret

1. Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulását egymást követő hozzájárulási időszakok alapján kell strukturálni.

Minden hozzájárulási időszak az Unió többéves pénzügyi kerete (a továbbiakban: MFF) által lefedett időszak kezdetét követő két év elteltével kezdődik. A hozzájárulási időszak megegyezik azon MFF által lefedett évek számával, amelyre vonatkozik.

2. Minden egyes hozzájárulási időszakra a következők alkalmazandók:

- (a) Svájc vállalja, hogy az I. melléklet alapján meghatározott pénzügyi hozzájárulást nyújt.

- (b) Az a) pont szerinti kötelezettségvállalás teljesítése érdekében a Szerződő Felek legkésőbb 12 hónappal a folyamatban lévő hozzájárulási időszak vége előtt jogilag nem kötelező erejű egyetértési megállapodást kötnek.

E célból a vegyes bizottság legkésőbb 36 hónappal a hozzájárulási időszak vége előtt megkezdzi a megbeszéléseket.

Minden egyetértési megállapodásnak meg kell határoznia a következő elemeket:

- (i) Svájc adott pénzügyi hozzájárulásának az I. melléklet (1) bekezdése alapján meghatározott összege;
- (ii) az I. melléklet 2. függeléke szerinti országspecifikus támogatás a kohézió területén;
- (iii) Svájc adott pénzügyi hozzájárulásának tematikus területei a kohézió területén;
- (iv) amennyiben Svájc adott pénzügyi hozzájárulásának egy részét más fontos közös kihívásokra való reagálásra irányozzák elő; az azonosított fontos közös kihívások; az ezekhez tartozó tematikus területek; az azonosított közös kihívások által érintett Partnerállamok kiválasztásának kritériumai; valamint a kohézió területéhez rendelt források és az azonosított közös kihívásokra elkülönített források közötti bontás az I. melléklet (2) bekezdésének megfelelően;

- (v) a Svájc és a Partnerállamok közötti országspecifikus megállapodások (a továbbiakban: országspecifikus megállapodások) tervezett tartalmának általános leírása;
 - (vi) a 3. cikk c) pontja szerinti végrehajtási időszak időtartama.
- (c) Amennyiben az egyetértési megállapodást nem kötik meg a b) pont első mondatában említett határidőn belül, a 16. cikket kell alkalmazni. Abban az esetben, ha egy jogvitát a 16. cikk (2) bekezdésével összhangban a választottbíróság elé utalnak, a választottbíróság ellenőrzi, hogy a Szerződő Felek jóhiszeműen jártak-e el a b) pontban említett megbeszélések során az a) pontban meghatározott kötelezettségvállalás teljesítése érdekében.

5. CIKK

Országspecifikus megállapodások és további támogatási intézkedések

1. A 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjával és a II. résszel összhangban, valamint az egyetértési megállapodásban meghatározott elemeknek megfelelően Svájc országspecifikus megállapodásokat köt a Partnerállamokkal, és adott esetben további támogatási intézkedéseket készít elő az irányítása alatt vagy a vonatkozó finanszírozási eszközökhöz való hozzájárulások formájában.
2. Az országspecifikus megállapodásoknak figyelembe kell venniük az uniós kohéziós politikai beruházásokra vonatkozó, az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) által jóváhagyott uniós szakpolitikákat és nemzeti stratégiai kereteket.

3. Az országspecifikus megállapodások különösen a következőket határozzák meg: a források tematikus területek közötti elosztása; támogatási intézkedések; az irányítási és kontrollrendszerek; alkalmazandó feltételek; valamint az érintett Partnerállam illetékes hatóságai. Tartalmazniuk kell továbbá a 13. cikk (5) bekezdésében említett eljárásra és intézkedésekre vonatkozó különös szabályokat.
 4. A kohézió területén nyújtott, az egyes hozzájárulási időszakokra vonatkozó országspecifikus támogatásokat a vonatkozó országspecifikus megállapodások megkötésekor, legkésőbb két évvel azon hozzájárulási időszak kezdete után, amelyre vonatkoznak, hivatalosan le kell kötni a Partnerállamok számára.
 5. Amennyiben Svájc adott pénzügyi hozzájárulásának egy részét más fontos közös kihívások kezelésére irányozzák elő, az azonosított közös kihívások területére irányuló országspecifikus támogatásokat a vonatkozó országspecifikus megállapodások megkötésekor hivatalosan le kell kötni a Partnerállamok számára, legkésőbb öt évvel azon hozzájárulási időszak kezdetét követően, amelyre vonatkoznak.
 6. Amennyiben a (4) és (5) bekezdésben említett országspecifikus megállapodásokat nem kötik meg az ott említett időkereteken belül, a 16. cikket kell alkalmazni.
- Abban az esetben, ha egy jogvitát a 16. cikk (2) bekezdésével összhangban a választottbíróság elé utalnak, a választottbíróság ellenőrzi, hogy a Szerződő Felek jóhiszeműen jártak-e el a b) pontban említett megbeszélések során az a) pontban meghatározott kötelezettségvállalás teljesítése érdekében.
7. Svájc adott pénzügyi hozzájárulásának forrásai csak az adott végrehajtási időszak végéig használhatók fel.

6. CIKK

Svájc és a Bizottság közötti kommunikáció

1. Svájc a Svájci Államszövetség Jogszabályai Hivatalos Gyűjteményében való közzétételüket követő egy hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az 5. cikk (1) bekezdésében említett országspecifikus megállapodásokról.
2. Svájc és a Bizottság évente, illetve szükség esetén, Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásának végrehajtásáról technikai szinten kommunikál egymással.

7. CIKK

Társfinanszírozási arányok

Azon támogatási intézkedések esetében, amelyek tekintetében a Partnerállamoknak végrehajtási felelősségük van, Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásának társfinanszírozási aránya megegyezik az uniós kohéziós politikai eszközök és más releváns eszközök szerinti uniós társfinanszírozási arányokkal, kivéve, ha Svájc és az érintett Partnerállam másként állapodik meg.

8. CIKK

Állami támogatás és közbeszerzés

A támogatási intézkedések végrehajtásának meg kell felelnie az állami támogatásokra és a közbeszerzésre vonatkozó szabályoknak.

9. CIKK

Felelősség

Svájc felelőssége az országspecifikus megállapodásoknak megfelelő források biztosítására és további támogatási intézkedésekre korlátozódik. Ennek megfelelően Svájc nem vállal felelősséget harmadik felekkel szemben.

10. CIKK

Változások az Unió tagságában

1. Abban az esetben, ha az Unió tagságának változása olyan államot érint, amelynek egy főre jutó, vásárlóerő-egységben mért GNI-je nem éri el az Unió vásárlóerő-egységben mért átlagos GNI-jének 90 %-át, Svájc pénzügyi hozzájárulását arányosan ki kell igazítani a tagság változása hatálybalépésének napjától.

A felhasználandó adatokra vonatkozó referencia-időszak megegyezik a Kohéziós Alap esetében az adott hozzájárulási időszak kezdőnapján hatályos referencia-időszakkal, vagy ha ez nem áll rendelkezésre, az utolsó olyan hároméves időszakkal, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre.

2. Az (1) bekezdésben említett kiigazítás összegét a Szerződő Felek határozzák meg.

II. RÉSZ

A PÉNZESZKÖZÖK VÉGREHAJTÁSA ÉS IRÁNYÍTÁSA

11. CIKK

Közös értékek

Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásának végrehajtása az emberi jogok tiszteletben tartása, a demokrácia, a jogállamiság, az emberi méltóság és az egyenlőség közös értékein alapul.

12. CIKK

Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásának irányítása

1. Svájc felel rendszeres pénzügyi hozzájárulásának általános irányításáért.

2. Svájc irányítási költségeit az adott pénzügyi hozzájárulásnak a 4. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyetértési megállapodásban meghatározott teljes összege fedezi.

13. CIKK

Végrehajtási elvek

1. Az országspecifikus megállapodásokat a Partnerállamok és Svájc közötti egyenlő partnerség szellemében kell megtárgyalni és végrehajtani.
2. Az elfogadott támogatási intézkedések végrehajtásáért a Partnerállamok felelnek, amelyeknek megfelelő irányítási és kontrollrendszereket kell biztosítaniuk a hatékony és eredményes végrehajtás és irányítás garantálása céljából.
3. A (2) bekezdés sérelme nélkül a Svájc által közvetlenül végrehajtott támogatási intézkedések Svájc felelősségi körébe tartoznak, amely megfelelő irányítási és kontrollrendszereket biztosít a hatékony és eredményes végrehajtás és irányítás biztosítása érdekében.
4. A támogatási intézkedések végrehajtásának meg kell felelnie a 11. cikkben említett közös értékeknek, valamint a jó kormányzás és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek, és biztosítani kell az átláthatóságot, a megkülönböztetésmentességet, a hatékonyságot és az elszámoltathatóságot.

A végrehajtás Svájc és a Partnerállamok azon közös kötelezettségvállalásán alapul, hogy Svájc pénzügyi hozzájárulásának végrehajtása során küzdenek a korrupció minden formája ellen, és hatékony intézkedéseket és eljárásokat írnak elő a pénzeszközök megfelelő felhasználását veszélyeztető cselekmények megelőzésére, azonosítására és kezelésére, figyelembe véve az azonosított kockázatokat.

5. A (4) bekezdésben meghatározott valamely kötelezettség olyan megsértése esetén, amely érinti vagy veszélyeztetheti egy konkrét támogatási intézkedés hatékony végrehajtását, Svájc – a Partnerállam meghallgatáshoz való tényleges jogát garantáló értékelést és eljárást követően – megfelelő, arányos és hatékony intézkedéseket hozhat az érintett konkrét támogatási intézkedés tekintetében.

6. Svájc belső előírásainak megfelelően kontrollokat végezhet. E célból a Partnerállamok minden szükséges segítséget, tájékoztatást és dokumentációt biztosítanak.

7. Az ellenőrzések elvégzésekor a svájci ellenőrző hatóságok kellően figyelembe veszik az egységes ellenőrzés és az arányosság elvét a kockázati szint tekintetében annak érdekében, hogy elkerüljék az ugyanazon kiadásokkal kapcsolatos ellenőrzések és irányítási vizsgálatok megkettőzését, azzal a céllal, hogy minimalizálják az irányítási vizsgálatok és ellenőrzések költségeit, valamint a kedvezményezettekre háruló adminisztratív terheket.

III. RÉSZ

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

14. CIKK

Vegyes bizottság

1. Vegyes bizottság jön létre.

A vegyes bizottság a Szerződő Felek képviselőiből áll.

2. A vegyes bizottság társelnöki feladatait az Unió és Svájc egy-egy képviselője látja el.
3. A vegyes bizottság:
 - (a) biztosítja e megállapodás megfelelő működését, valamint e megállapodás hatékony igazgatását és alkalmazását;
 - (b) fórumot biztosít a Szerződő Felek közötti kölcsönös konzultációhoz és folyamatos információcseréhez, különösen abból a célból, hogy a 16. cikkel összhangban megoldást találjanak e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségekre;
 - (c) ajánlásokat tesz a Szerződő Feleknek az e megállapodással kapcsolatos kérdésekben;
 - (d) határozatokat fogad el, amennyiben azt e megállapodás előírja; valamint
 - (e) gyakorolja az e megállapodásban ráruházott bármely egyéb hatáskört.
4. A vegyes bizottság konszenzussal jár el. A határozatok kötelezőek a Szerződő Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.
5. A vegyes bizottság évente legalább egyszer, felváltva Brüsszelben és Bernben ülésezik, amennyiben a társelnökök másként nem határoznak. A vegyes bizottság bármelyik Szerződő Fél kérésére is összeül. A társelnökök megállapodhatnak abban, hogy a vegyes bizottság ülését videokonferencia vagy telekonferencia útján tartják.

6. A vegyes bizottság az első ülésén elfogadja eljárási szabályzatát.
7. A vegyes bizottság határozhat bármilyen munkabizottság vagy szakértői csoport felállításáról, amely a feladatai ellátásában segíti.

15. CIKK

A kizárólagosság elve

A Szerződő Felek vállalják, hogy az e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos vitájuk rendezése érdekében nem folyamodnak az e megállapodásban előírtaktól eltérő vitarendezési módszerhez.

16. CIKK

Értelmezési vagy alkalmazási nehézségek esetén követendő eljárás

1. A megállapodás értelmezésének vagy alkalmazásának nehézsége esetén a Szerződő Felek a vegyes bizottság keretében konzultálnak egymással annak érdekében, hogy kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. E célból a vegyes bizottság rendelkezésére kell bocsátani minden hasznos információt annak érdekében, hogy részletesen megvizsgálhassa a helyzetet. A vegyes bizottság megvizsgál minden olyan lehetőséget, amely lehetővé teszi a megállapodás megfelelő működésének fenntartását.

2. Amennyiben a vegyes bizottság a nehézségről szóló értesítéstől számított három hónapon belül nem tud megoldást találni az (1) bekezdésben említett nehézségre, bármelyik Szerződő Fél kérheti, hogy egy választottbíróság rendezze a jogvitát a választottbírósról szóló jegyzőkönyvben (a továbbiakban: jegyzőkönyv) megállapított szabályoknak megfelelően.
3. A Szerződő Felek között e megállapodás alapján felmerülő vita rendezésekor a választottbíróság hatáskörrel rendelkezik e megállapodás értelmezésére. Valamely intézkedés e megállapodással való összeegyeztethetőségének meghatározásakor a választottbíróság adott esetben a Szerződő Felekre az e megállapodáson kívül alkalmazandó jogszabályokat is mérlegelheti. Ennek során a választottbíróság az adott Szerződő Fél bíróságai és hatóságai, valamint adott esetben az illetékes nemzetközi vitarendezési testületek által a Szerződő Felekre az e megállapodáson kívül alkalmazandó jogszabályok mindenkor értelmezését követi. A választottbíróság által valamely Szerződő Féltre az e megállapodáson kívül alkalmazandó jogszabályoknak tulajdonított jelentés nem kötelező az érintett Szerződő Fél bíróságaira vagy hatóságaira nézve.
4. A választottbíróság nem rendelkezik hatáskörrel az országspecifikus megállapodások végrehajtásával kapcsolatos vitákban.
5. Az egyes Szerződő Felek minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy jóhiszeműen megfeleljenek a választottbíróság határozatának.

Az a Szerződő Fél, amelyről a választottbíróság megállapította, hogy nem felelt meg a megállapodásnak, a vegyes bizottságon keresztül tájékoztatja a másik Szerződő Felet azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbíróság határozatának való megfelelés érdekében hozott.

Kompenzációs intézkedések

1. Amennyiben az a Szerződő Fél, amelyről a választottbíróság megállapította, hogy nem felelt meg a megállapodásnak, a jegyzőkönyv IV.2. cikkének (6) bekezdésével összhangban meghatározott észszerű határidőn belül nem tájékoztatja a másik Szerződő Felet azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbíróság határozatának való megfelelés érdekében hozott, vagy ha a másik Szerződő Fél úgy ítéli meg, hogy a tájékoztatásban szereplő intézkedések nem felelnek meg a választottbíróság határozatának, ez a másik Szerződő Fél a megállapodás vagy a 3. cikk a) pontjában szereplő megállapodásjegyzék részét képező bármely megállapodás keretében arányos kompenzációs intézkedéseket fogadhat el (a továbbiakban: kompenzációs intézkedések) az esetleges egyensúlyhiány orvoslása érdekében. Az ilyen intézkedéseket elfogadó Fél értesíti a kompenzációs intézkedésekről azt a Szerződő Felet, amelyről a választottbíróság megállapította, hogy nem felelt meg a megállapodásnak, és az értesítésben részletezi ezeket az intézkedéseket. Az említett kompenzációs intézkedések az értesítés napja után három hónappal válnak hatályossá.
2. Amennyiben a vegyes bizottság a tervezett kompenzációs intézkedésekről szóló értesítés időpontjától számított egy hónapon belül nem határoz az említett kompenzációs intézkedések felfüggesztéséről, módosításáról vagy megsemmisítéséről, bármelyik Szerződő Fél választottbíróság elé terjesztheti az említett kompenzációs intézkedések arányosságának kérdését, a jegyzőkönyvben szereplők szerint.
3. A választottbíróság a jegyzőkönyv III.8. cikkének (4) bekezdésében megállapított határidőn belül határoz.
4. A kompenzációs intézkedéseknek nincs visszaható hatályuk. A magánszemélyek és a gazdasági szereplők által a kompenzációs intézkedések hatálybalépése előtt már megszerzett jogok és kötelezettségek fennmaradnak.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. CIKK

Svájc e megállapodás szerinti első pénzügyi hozzájárulása és egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalása

1. Svájc vállalja, hogy az e megállapodás szerinti első pénzügyi hozzájárulását (a továbbiakban: első pénzügyi hozzájárulás) 2030. január 1-jétől 2036. december 31-ig nyújtja a II. melléklettel összhangban, valamint egy egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalást a 2024 vége és 2029 vége közötti időszakra, a III. melléklettel összhangban.
2. Amennyiben az első pénzügyi hozzájárulás elemeit a II. melléklet nem határozza meg, a Szerződő Felek az e megállapodás hatálybalépésétől számított 12 hónapon belül jogilag nem kötelező erejű egyetértési megállapodást kötnek az (1) bekezdés szerinti kötelezettségvállalás teljesítése érdekében. E célból a vegyes bizottság e megállapodás hatálybalépését követően a lehető leghamarabb megkezdi a megbeszéléseket.
3. Amennyiben az egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalás elemeit a III. melléklet nem határozza meg, a Szerződő Felek az e megállapodás hatálybalépésétől számított 12 hónapon belül jogilag nem kötelező erejű egyetértési megállapodást kötnek az (1) bekezdés szerinti kötelezettségvállalás teljesítése érdekében. E célból a vegyes bizottság e megállapodás hatálybalépését követően a lehető leghamarabb megkezdi a megbeszéléseket.

4. A kohézió területén nyújtott első pénzügyi hozzájárulás és egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalás országspecifikus támogatásait a vonatkozó országspecifikus megállapodások megkötésekor, legkésőbb az e megállapodás hatálybalépésétől számított három éven belül hivatalosan lekötik a Partnerállamok számára.
5. A migráció területén nyújtott első pénzügyi hozzájárulás országspecifikus támogatásait a vonatkozó országspecifikus megállapodások megkötésekor, legkésőbb öt évvel a hozzájárulási időszak kezdete után hivatalosan le kell kötni a Partnerállamok számára.
6. Amennyiben a (2) és (3) bekezdésben említett egyetértési megállapodásokat nem kötik meg az ott említett időkereten belül, a 4. cikk (2) bekezdésének c) pontja értelemszerűen alkalmazandó.
7. Amennyiben a (4) és (5) bekezdésben említett országspecifikus megállapodásokat nem kötik meg az ott említett időkereteken belül, az 5. cikk (6) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

19. CIKK

Jegyzőkönyvek, melléletek és függelékek

E megállapodás jegyzőkönyve, mellékletei és függelékei e megállapodás szerves részét képezik.

20. CIKK

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek e megállapodást saját eljárási rendjük szerint erősítik meg vagy hagyják jóvá. A Szerződő Felek értesítik egymást a megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásaik lezárulásáról.
2. E megállapodás az alábbi jogi eszközökre vonatkozó utolsó értesítést követő második hónap első napján lép hatályba:
 - (a) Intézményi jegyzőkönyv az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodáshoz;
 - (b) Módosító jegyzőkönyv az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodáshoz;
 - (c) Intézményi jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodáshoz;
 - (d) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodáshoz;

- (e) Állami támogatási jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodáshoz;
- (f) Intézményi jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodáshoz;
- (g) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodáshoz;
- (h) Állami támogatási jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodáshoz;
- (i) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodáshoz;
- (j) Intézményi jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a megfelelésértékelés kölcsönös elismeréséről szóló megállapodáshoz;
- (k) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a megfelelésértékelés kölcsönös elismeréséről szóló megállapodáshoz;
- (l) Megállapodás egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség között a Svájci Államszövetség uniós programokban való részvételéről;

- (m) Megállapodás az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között a Svájci Államszövetségnek az Európai Unió Úrprogramügynökségében való részvételére vonatkozó feltételekről.

21. CIKK

Felmondás

Bármelyik Szerződő Fél felmondhatja ezt a megállapodást a másik Szerződő Félhez intézett értesítés útján. A megállapodás az értesítés kézhezvételét követő hat hónap elteltével hatályát veszti.

Kelt [...] -ban/-ben, [...] -án/-én, két eredeti példányban angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, katalán, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, valamint szlovén nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

FENTIEK HITELEÜL, az alulírott, kellően feljogosított meghatalmazottak aláírták ezt a megállapodást.

(Aláírás az EU mind a 24 nyelvén: „az Európai Unió részéről” és „a Svájci Államszövetség részéről”)

SVÁJC 4. CIKK (2) BEKEZDÉSÉNEK a) PONTJÁBAN MEGHATÁROZOTT, EGYMÁST
KÖVETŐ HOZZÁJÁRULÁSI IDŐSZAKOKRA NYÚJTOTT RENDSZERES PÉNZÜGYI
HOZZÁJÁRULÁSÁNAK ELEMEI

1. Svájc adott hozzájárulási időszakra vonatkozó pénzügyi hozzájárulásának összege a következő elemek alapján kerül megállapításra:
 - (a) a Svájc által az előző hozzájárulási időszakban nyújtott, az adott hozzájárulási időszak időtartamával arányosan kiigazított pénzügyi hozzájárulás összege, beleértve adott esetben a 10. cikk szerinti kiigazítást, amelyet arányosan kiigazítottak az adott hozzájárulási időszak időtartamával;
 - (b) az összegnek az a) pont alkalmazásából eredő növelése vagy csökkentése az 1. függelékben meghatározott módszerrel összhangban, a következő tényezők alapján:
 - (i) Svájcban a harmonizált fogyasztói árindexszel (a továbbiakban: HICP) mért svájci infláció, valamint
 - (ii) Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulása vásárlóerejének fenntartása érdekében a svájci infláció és a Partnerállamokban felmerült infláció közötti bármely eltérést kezelő korrekciós tényező, amennyiben azt az átváltási árfolyam alakulása nem ellensúlyozza;

- (c) az a) és b) pont alapján megállapított összeg politikai megfontolásokra tekintettel történő növelése vagy csökkentése. Ez a növekedés vagy csökkentés nem haladhatja meg az a) és b) pont alapján megállapított összeg 10 %-át.
2. A Svájc által egy adott hozzájárulási időszakra, a kohézió területén nyújtott pénzügyi hozzájárulás részaránya az (1) bekezdéssel összhangban meghatározott összeg legalább 90 %-a.
3. A Svájc által egy adott hozzájárulási időszakra a kohézió területén nyújtott pénzügyi hozzájárulásnak az országspecifikus megállapodásokhoz rendelt része legalább a Svájc által a (2) bekezdéssel összhangban meghatározott, az adott területre szánt pénzügyi hozzájárulás összegének 90 %-a.
4. A kohézió területére irányuló országspecifikus megállapodásokhoz rendelt összeget a 2. függelékben meghatározott felosztási kulcsnak megfelelően kell felosztani a Partnerállamok között.

AZ I. MELLÉKLET (1) BEKEZDÉSÉNEK b) PONTJÁBAN MEGHATÁROZOTT
KIIGAZÍTÁS MEGHATÁROZÁSÁNAK
MÓDSZERE

Az I. melléklet (1) bekezdésének b) pontjában említett növekedést vagy csökkenést a következő módszerrel kell kiszámítani:

1. Az I. melléklet (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásából eredő összeget meg kell szorozni az e függelék (2) bekezdésében említett indexálási tényezővel;
2. Az indexálási tényező a következők szorzata:
 - (a) a svájci HICP-vel mért svájci infláció, a számítás időpontjában rendelkezésre álló utolsó 12 hónap számtani átlagaként kiszámított utolsó év és az előző hozzájárulási időszaknak az adott naptári év 12 havi számtani átlagaként kiszámított első éve között; valamint
 - (b) a Partnerállamok csoportja által az előző hozzájárulási időszakban Svájjal szemben az előző hozzájárulási időszak utolsó éve és az előző hozzájárulási időszak első éve között a kohézió területén alkalmazott reálárfolyam arányával mért korrekciós tényező, amely tükrözi az adott csoport által az adott időszakban tapasztalt reálérték-felértékelődést vagy reálérték-csökkenést.

Az indexálási tényező kiszámításához a következőket kell alkalmazni:

- (i) a Partnerállamok csoportjának a kohézió területén az előző hozzájárulási időszakban érvényes reálárfolyama e Partnerállamok svájci frankhoz viszonyított nominális árfolyamának és a Partnerállamok összesített HICP értékének szorzatából áll, osztva a svájci HICP értékkel.

A Partnerállamok adott csoportjának reálérték-növekedése a reálárfolyam emelkedésével jár, a Partnerállamok adott csoportjára vonatkozó reálérték-csökkenés pedig a reálárfolyam csökkenését vonja maga után;

- (ii) e Partnerállamok összesített HICP értékét a Partnerállamok adott csoportjára vonatkozó HICP-index 12 hónapos számtani átlagaként kell meghatározni, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között 2004. október 26-án Luxembourgban létrejött, a statisztika terén történő együttműködésről szóló megállapodásban előírt HICP-módszertan alkalmazásával, de ahol a súlyozás a 2. függelékben meghatározott felosztási kulcs;
- (iii) a Partnerállamok svájci frankhoz viszonyított nominális átváltási árfolyamát e Partnerállamok svájci frankhoz viszonyított nominális átváltási árfolyamának súlyozott számtani átlagaként kell meghatározni, ahol a súlyozás a 2. függelékben meghatározott felosztási kulcs. Az adott évre vonatkozó számításhoz használt nominális átváltási árfolyam az adott évre vonatkozó, a napi átváltási árfolyamokból származtatott havi adatok 12 havi átlaga.

A Bizottság kiszámítja az e függelék (2) bekezdésének b) pontja szerinti korrekciós tényezőt. A Bizottság a vegyes bizottságon keresztül egy hónappal annak elvégzése után megosztja a számítást Svájjal.

3. Ha egy adott évre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok, az adott évre vonatkozóan a számítás időpontjában rendelkezésre álló utolsó 12 hónapból származó adatokat kell felhasználni.
4. Az indexálási tényező kiszámításához használt HICP- és árfolyam-adatokat az Unió Statisztikai Hivatalától (a továbbiakban: Eurostat) kell beszerezni, az Eurostat által közzétett statisztikák alapján, kellően figyelembe véve az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között 2004. október 26-án Luxembourgban kötött, a statisztikai együttműködésről szóló megállapodást. Szükség esetén az árfolyamokra vonatkozó adatokat az Európai Központi Bank, a Partnerállamok központi bankjai és/vagy a Svájci Nemzeti Bank nyilvános adatbázisaiból kell beszerezni.

**FELOSZTÁSI KULCS SVÁJC RENDSZERES PÉNZÜGYI HOZZÁJÁRULÁSÁHOZ
A KOHÉZIÓ TERÜLETÉN**

A Svájc által a kohézió területén egy adott hozzájárulási időszakra nyújtott pénzügyi hozzájárulás egyes Partnerállamok számára elkülönített összege megfelel Svájc kohéziós célú pénzügyi hozzájárulásának a következő lépések alkalmazásával kapott százalékos arányának:

- (a) az adott Partnerállam népességének és területének az összes Partnerállam teljes népességéhez és területéhez viszonyított számtani átlagának kiszámítása. Amennyiben azonban egy Partnerállamnak a teljes népességből való részesedése ötszörösen vagy ennél nagyobb mértékben meghaladja az összterületből való részesedését, rendkívül magas népsűrűséget mutatva, akkor kizárólag a teljes népességből való részesedése veendő figyelembe ennél a lépésnél;
- (b) az a) pont szerinti számítás eredményeként kapott százalékos szám adatok csökkentése vagy növelése egy olyan együtthatóval, amely azon százalékos arány egyharmadának felel meg, amellyel az adott Partnerállam vásárlóerő-egységben mért, egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme meghaladja az összes partnerország egy főre jutó átlagos GNI-jét (az átlag 100 %); valamint
- (c) a b) pont szerinti számítás eredményeként kapott részarányok újrabeosztása úgy, hogy összegük 100 % legyen.

A felhasználandó adatokra vonatkozó referencia-időszak megegyezik az uniós Kohéziós Alap esetében az adott hozzájárulási időszak kezdőnapján hatályos referencia-időszakkal, vagy ha ez nem áll rendelkezésre, az utolsó olyan hároméves időszakkal, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre.

**SVÁJC E MEGÁLLAPODÁS SZERINTI ELSŐ PÉNZÜGYI HOZZÁJÁRULÁSA
A 2030–2036 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA**

1. Svájc e megállapodás szerinti első pénzügyi hozzájárulása (a továbbiakban: első pénzügyi hozzájárulás) a 2030. január 1. és 2036. december 31. közötti időszakban (a továbbiakban: hozzájárulási időszak) az említett időszak minden egyes évére 350 000 000 CHF.
2. Az (1) bekezdésben említett összegből a hozzájárulási időszak minden egyes évére 308 000 000 svájci frankot kell elkülöníteni a kohézió területén folytatott együttműködésre, 42 000 000 svájci frankot pedig a migráció területén folytatott együttműködésre.
3. Svájc első pénzügyi hozzájárulása hozzájárul az e megállapodás 1. cikkében meghatározott célkitűzésekhez.
4. Svájc első pénzügyi hozzájárulását tízéves időszak alatt (a továbbiakban: végrehajtási időszak) kell végrehajtani, amely a hozzájárulási időszakkal azonos napon kezdődik.
5. A kohézió területén nyújtott pénzügyi hozzájárulásnak az országspecifikus megállapodásokhoz rendelt része az e területre elkülönített összeg legalább 90 %-a.
6. A kohézió és a migráció területén folytatott együttműködésre elkülönített összegek legfeljebb 5 %-át Svájc rendelkezésére kell bocsátani az irányítási költségek fedezésére, és legfeljebb 2 %-ot a svájci szakértelem megosztására (Svájci Szakértői és Partnerségi Alap).

7. A kohézió területén folytatott együttműködésben részt vevő Partnerállamok az Unió azon tagállamai, amelyek egy főre jutó, vásárlóerő-egységben mért GNI-je nem éri el az Unió vásárlóerő-egységben kifejezett átlagos GNI-jének 90 %-át ugyanabban a referencia-időszakban. A felhasználandó adatok referencia-időszakának meg kell egyeznie azzal a referencia-időszakkal, amelyet az uniós tagállamoknak az Unió Kohéziós Alapjából való támogathatóságának meghatározásához használtak a hozzájárulási időszak kezdőnapján.
8. A potenciális migrációs Partnerállamok az Unió azon tagállamai, amelyek különös migrációs nyomásnak vannak kitéve, és/vagy ahol Svájc és egy adott tagállam egyetért abban, hogy meg kell erősíteni a migráció irányítását.
9. A kohéziós és migrációs együttműködés területein a Szerződő Felek kölcsönös megegyezésre juthatnak arról, hogy külön összeget különítenek el egy adott témára (kohézió) és egy gyorsreagálási alapra (migráció). Adott esetben az elemeket a megállapodás 18. cikkének (2) bekezdésével összhangban az egyetértési megállapodásban kell meghatározni.
10. A Svájc első pénzügyi hozzájárulása szerinti együttműködés tematikus területei a kiválasztott uniós tagállamoknak nyújtott korábbi svájci hozzájárulás keretében folytatott sikeres együttműködésre épülnek. Ezek a területek kiegészítik az Unió által a hozzájárulási időszak kezdetén tett kohéziós és migrációkezelési erőfeszítéseket.
11. A megállapodás 18. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Szerződő Felek az egyetértési megállapodásban meghatározzák a következő tematikus területek kiemelt területeit:

(a) kohézió:

(i) inkluzív emberi és társadalmi fejlődés;

- (ii) fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés;
 - (iii) zöld átállás; valamint
 - (iv) demokrácia és részvétel.
- (b) migráció.
-

**SVÁJC EGYSZERI KIEGÉSZÍTŐ PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSA A 2024 VÉGE
ÉS 2029 VÉGE KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓAN**

1. E megállapodás 18. cikkével összhangban Svájc vállalja, hogy egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalást nyújt a 2024 vége és 2029 vége közötti időszakra vonatkozóan, tükrözve Svájc és az Unió partnerségi és együttműködési szintjét az adott időszakban. Az egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalás összege az e megállapodás 20. cikkének (2) bekezdésében említett megállapodások hatálybalépéséig évi 130 000 000 CHF, az e megállapodás 20. cikkének (2) bekezdésében említett megállapodások hatálybalépése és 2029 vége közötti időszakban pedig évi 350 000 000 CHF. Az e megállapodás 20. cikkének (2) bekezdésében említett megállapodások hatálybalépésének évére vonatkozóan az egyszeri kiegészítő kötelezettségvállalás összegét időarányosan kell kiszámítani.
2. Svájc egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalását tízéves időszak alatt (a továbbiakban: végrehajtási időszak) kell végrehajtani, amely Svájc első pénzügyi hozzájárulásának hozzájárulási időszakával azonos napon kezdődik.
3. Az egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalást a kohézió területén folytatott együttműködésre kell felhasználni.
4. Az országspecifikus megállapodásokhoz rendelt egyszeri pénzügyi kötelezettségvállalás legalább 90 %-a Svájc egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalásának.

5. Az egyszeri pénzügyi kötelezettségvállalás összegének legfeljebb 5 %-át Svájc rendelkezésére kell bocsátani az irányítási költségek fedezésére, és legfeljebb 2 %-ot a svájci szakértelem megosztására (Svájci Szakértői és Partnerségi Alap).
6. Az együttműködésben részt vevő Partnerállamok az Unió azon tagállamai, amelyek egy főre jutó, vásárlóerő-egységben mért GNI-je nem éri el az Unió vásárlóerő-egységben kifejezett átlagos GNI-jének 90 %-át ugyanabban a referencia-időszakban. A felhasználandó adatok referencia-időszakának meg kell egyeznie azzal a referencia-időszakkal, amelyet az uniós tagállamoknak az Unió Kohéziós Alapjából való támogathatóságának meghatározásához használtak az egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalás végrehajtási időszakának kezdőnapján.
7. A Szerződő Felek kölcsönös megállapodásra juthatnak arról, hogy külön összeget különítenek el a kohézió területén egy konkrét témára szánt forrás számára. Adott esetben az elemeket a megállapodás 18. cikkének (3) bekezdésével összhangban az egyetértési megállapodásban kell meghatározni.
8. Amennyiben e megállapodás 18. cikke és e melléklet másként nem rendelkezik, Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásának a megállapodásban megállapított célkitűzései és végrehajtási szabályai értelemszerűen alkalmazandók az egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalásra.
9. A Svájc egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalása szerinti együttműködés tematikus területei a kiválasztott uniós tagállamoknak nyújtott korábbi svájci hozzájárulás keretében folytatott sikeres együttműködésre épülnek. Ezek a területek az egyszeri kiegészítő pénzügyi kötelezettségvállalás végrehajtási időszakának kezdetekor kiegészítik az Unió kohéziós erőfeszítéseit.

10. A megállapodás 18. cikkének (3) bekezdésével összhangban a Szerződő Felek az egyetértési megállapodásban meghatározzák a következő tematikus területek kiemelt területeit:

- (i) inkluzív emberi és társadalmi fejlődés;
 - (ii) fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés;
 - (iii) zöld átállás; valamint
 - (iv) demokrácia és részvétel.
-

JEGYZŐKÖNYV A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGRÓL

I. FEJEZET

ELŐZETES RENDELKEZÉSEK

I.1. CIKK

Hatály

Amennyiben a Szerződő Felek (a továbbiakban: a felek) egyike a megállapodás 16. cikkének (2) bekezdésével vagy 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban választottbíróság elé terjeszt egy vitás kérdést, az e jegyzőkönyvben meghatározott szabályok alkalmazandók.

I.2. CIKK

Nyilvántartás és titkársági szolgáltatások

A hágai Állandó Választottbíróság Nemzetközi Irodája (a továbbiakban: a Nemzetközi Iroda) látja el a nyilvántartási feladatokat és biztosítja a szükséges titkársági szolgáltatásokat.

I.3. CIKK

Értesítések és a határidők számítása

1. Az értesítések, beleértve a közleményeket és a javaslatokat, bármely olyan kommunikációs eszköz útján küldhetők, amely tanúsítja azok átvitelét vagy lehetővé teszi a tanúsítást.
2. Az ilyen értesítések csak akkor küldhetők elektronikus úton, ha az egyik fél kifejezetten erre a célra kijelölt vagy engedélyezett egy címet.
3. A feleknek kézbesítendő ilyen értesítéseket Svájc esetében a Svájci Szövetségi Külügyminisztérium Európa Osztályának, az Unió esetében pedig a Bizottság Jogi Szolgálatának kell küldeni.
4. Az e jegyzőkönyvben megállapított határidők az esemény vagy az intézkedés napját követő naptól számítandók. Ha egy dokumentum kézbesítésének utolsó napja az Unió intézményeinek vagy Svájc kormányának munkaszüneti napjára esik, a dokumentum kézbesítésének határideje a soron következő első munkanapon jár le. Az időszakba eső munkaszüneti napok beszámítanak a határidőbe.

I.4. CIKK

Választottbíróági értesítés

1. A választottbíróági eljárást kezdeményező fél (a továbbiakban: a felperes) választottbíróági értesítést küld a másik félnek (a továbbiakban: az alperes) és a Nemzetközi Irodának.
2. A választottbíróági eljárás az azt követő napon tekintendő megkezdettnek, amelyen az alperes kézhez kapja a választottbíróági értesítést.
3. A választottbíróági értesítés az alábbi információkat tartalmazza:
 - (a) a jogvita választottbíróóság elé terjesztésére irányuló kérelem;
 - (b) a felek neve és elérhetősége;
 - (c) a felperes meghatalmazottjának vagy meghatalmazottjainak neve és címe;
 - (d) az eljárás jogalapja (a megállapodás 16. cikkének (2) bekezdése vagy 17. cikkének (2) bekezdése), valamint:
 - (i) a megállapodás 16. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a jogvitát kiváltó kérdés, amelyet rendezés céljából hivatalosan felvettek a vegyes bizottság napirendjére a megállapodás 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban; valamint
 - (ii) a megállapodás 17. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróóság határozata, a megállapodás 16. cikkének (5) bekezdésében említett bármely végrehajtási intézkedés és a vitatott kompenzációs intézkedések;

- (e) a jogvitát kiváltó vagy a jogvitához kapcsolódó szabályok megjelölése;
- (f) a jogvita rövid ismertetése; valamint
- (g) egy választottbíró kijelölése, vagy – amennyiben öt választottbíróat kell kinevezni – két választottbíró kijelölése.

4. A választottbíróági értesítés kielégítő voltára vonatkozó állítások nem akadályozhatják a választottbíróság megalakulását. A jogvitát a választottbíróság véglegesen rendezi.

I.5. CIKK

Válasz a választottbíróági értesítésre

1. Az alperes a választottbíróági értesítés kézhezvételétől számított 60 napon belül választ küld a felperesnek és a Nemzetközi Irodának, és a válasz a következő információkat tartalmazza:

- (a) a felek neve és elérhetősége;
- (b) az alperes meghatalmazottjának vagy meghatalmazottjainak neve és címe;
- (c) az I.4. cikk (3) bekezdésének d)–f) pontjával összhangban a választottbíróági értesítésben megadott információkra adott válasz; valamint

(d) egy választottbíró kijelölése, vagy – amennyiben öt választottbíró kell kinevezni – két választottbíró kijelölése.

2. Az alperesnek a választottbíróági értesítésre adott hiányos vagy késedelmes válasza, vagy a válaszadás elmulasztása nem akadályozhatja a választottbíróság megalakulását. A jogvitát a választottbíróság véglegesen rendezi.

3. Ha az alperes a választottbíróági értesítésre adott válaszában kérelmezi, hogy a választottbíróság öt választottbíróból álljon, a felperes a választottbíróági értesítésre adott válasz kézhezvételétől számított 30 napon belül kijelöl egy további választottbíró.

I.6. CIKK

Képviselet és segítségnyújtás

1. A feleket a választottbíróság előtt egy vagy több meghatalmazott képviseli. A meghatalmazottakat tanácsadók vagy ügyvédek segíthetik.

2. A meghatalmazottak személyével vagy címével kapcsolatos bármely változásról értesíteni kell a másik felet, a Nemzetközi Irodát és a választottbíróságot. A választottbíróság saját kezdeményezésére vagy valamelyik fél kérésére bármikor kérheti a felek meghatalmazottjaira ruházott hatáskörök igazolását.

II. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG ÖSSZETÉTELE

II.1. CIKK

A választottbírók száma

A választottbíróság három választottbíróból áll. Ha a felperes a választottbíróági értesítésben vagy az alperes a választottbíróági értesítésre adott válaszban ezt kérelmezi, a választottbíróság öt választottbíróból áll.

II.2. CIKK

A választottbírók kinevezése

1. Három választottbíró kinevezése esetén mindkét fél egy-egy választottbíró-t jelöl ki. A felek által kijelölt két választottbíró kiválasztja a harmadik választottbíró-t, aki a választottbíró-ság elnöke lesz.
2. Öt választottbíró kinevezése esetén mindkét fél két-két választottbíró-t jelöl ki. A felek által kijelölt négy választottbíró kiválasztja az ötödik választottbíró-t, aki a választottbíró-ság elnöke lesz.

3. Ha a választottbírók a felek által kinevezett utolsó választottbíró kijelölésétől számított 30 napon belül nem jutnak megállapodásra a választottbírárság elnökének kiválasztásáról, az elnököt az Állandó Választottbírárság főtitkára nevezi ki.

4. A választottbírók kiválasztásának és következésképpen a választottbírárság megalakulásának elősegítése érdekében össze kell állítani és szükséges esetén frissíteni kell a (6) bekezdésben említett képesítésekkel rendelkező személyek indikatív jegyzékét, amely azonos minden, a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó kétoldalú megállapodás tekintetében, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között ...-án/-én ...-ban/-ben létrejött, az egészségügyről szóló megállapodás (a továbbiakban: az egészségügyi megállapodás), az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között 1999. június 21-én Luxembourgban létrejött, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás (a továbbiakban: a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás) és az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között ...-án/-én ...-ban/-ben létrejött, Svájcnak az Európai Unió belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez való rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás (a továbbiakban: a Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás) tekintetében. A vegyes bizottság a megállapodás alkalmazásában határozattal fogadja el és frissíti az említett jegyzéket.

5. Ha valamelyik fél nem jelöl ki választottbíró, a kérdéses választottbíró az Állandó Választottbírárság főtitkára nevezi ki a (4) bekezdésben említett jegyzékről. Ilyen jegyzék hiányában a választottbíró az Állandó Választottbírárság főtitkára sorshúzással nevezi ki az egyik vagy mindkét fél által a (4) bekezdés alkalmazásában hivatalosan javasolt személyek közül.

6. A választottbíróság tagjai a felekkel kapcsolatban álló vagy kapcsolatban nem álló, magasan képzett személyek, akik garantáltan függetlenek és nem áll fenn tekintetükben összeférhetetlenség, és széles körű tapasztalattal rendelkeznek. Bizonyított szakértelemmel rendelkeznek a jog és az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdések terén; nem fogadhatnak el egyik féltől sem utasítást; valamint egyéni minőségükben járnak el, és a jogvitához kapcsolódó ügyeket illetően nem fogadhatnak el utasítást semmilyen szervezettől vagy kormánytól. A választottbíróság elnökének a vitarendezési eljárások terén is tapasztalattal kell rendelkeznie.

II.3. CIKK

A választottbírók nyilatkozatai

1. Egy személy választottbíróvá való kinevezésének felmerülése esetén az adott személy beszámol minden olyan körülményről, amely valószínűsíthetően jogos kétségeket ébreszthet pártatlanságát vagy függetlenségét illetően. A választottbíró a kinevezéstől kezdve és a választottbírósági eljárás teljes időtartama alatt haladéktalanul beszámol az ilyen körülményekről a feleknek és a többi választottbírónak, amennyiben ezt korábban nem tette meg.
2. Bármely választottbíró felmenthető, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétségeket ébreszthetnek pártatlanságát vagy függetlenségét illetően.
3. A felek csak olyan okból kérhetik az általuk kinevezett választottbíró felmentését, amelyekről a kinevezést követően szereznek tudomást.
4. Ha egy választottbíró elmulaszt eljárni, vagy de jure vagy de facto nem képes ellátni feladatát, a választottbírók felmentésére vonatkozó, a II.4. cikkben meghatározott eljárás alkalmazandó.

II.4. CIKK

A választottbírók felmentése

1. A választottbíró felmenteni kívánó fél a szóban forgó választottbíró kinevezéséről szóló értesítéstől számított 30 napon belül vagy a II.3. cikkben említett körülményekről való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül kérelmezi a választottbíró felmentését.
2. A felmentés iránti kérelmet meg kell küldeni a másik félnek, a felmentett választottbírónak, a többi választottbírónak és a Nemzetközi Irodának. A kérelemben ki kell fejteni a felmentés iránti kérelem okait.
3. Felmentés iránti kérelem benyújtása esetén a másik fél elfogadhatja a felmentés iránti kérelmet. A szóban forgó választottbíró le is mondhat. A kérelem elfogadása vagy a lemondás nem jelenti a felmentés iránti kérelem okainak elismerését.
4. Ha a felmentés iránti kérelemről szóló értesítés napjától számított 15 napon belül a másik fél nem fogadja el a felmentés iránti kérelmet, vagy a szóban forgó választottbíró nem mond le, a felmentést kezdeményező fél felkérheti az Állandó Választottbíróság főtitkárát a felmentéssel kapcsolatos határozathozatalra.
5. Amennyiben a felek másként nem állapodnak meg, a (4) bekezdésben említett határozatban meg kell jelölni a határozat indokait.

II.5. CIKK

A választottbírók helyettesítése

1. E cikk (2) bekezdésére is figyelemmel, amennyiben a választottbíróági eljárás során egy választottbíró helyettesítésére van szükség, a helyettest a helyettesítendő választottbíró kinevezésére vagy kiválasztására alkalmazandó, a II.2. cikkben meghatározott eljárással összhangban kell kinevezni vagy kiválasztani. Ez az eljárás alkalmazandó akkor is, ha valamely fél korábban nem gyakorolta azt a jogát, hogy a helyettesítendő választottbíró kinevezze vagy részt vegyen annak kinevezésében.
2. Választottbíró helyettesítése esetén az eljárás abban a szakaszban folytatódik, amelyben a helyettesített választottbíró felhagyott feladatai ellátásával, kivéve, ha a választottbíróság másként határoz.

II.6. CIKK

A felelősség kizárása

A felek – a szándékos visszaélés vagy súlyos gondatlanság eseteinek kivételével – az alkalmazandó jog által megengedett legnagyobb mértékben eltekintenek a választottbírók elleni, a választottbíróági eljárással kapcsolatos bármely cselekmény vagy mulasztás miatti fellépéstől.

III. FEJEZET

VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

III.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. A választottbíróság megalakulásának időpontja az a nap, amelyen az utolsó választottbíró elfogadja kinevezését.
2. A választottbíróság biztosítja, hogy a felek egyenlő bánásmódban részesüljenek, és hogy az eljárás megfelelő szakaszában mindkét fél kielégítő lehetőséget kapjon jogainak érvényesítésére és érveinek előterjesztésére. A választottbíróság oly módon folytatja le az eljárást, hogy elkerülje a késedelmeket és a szükségtelen kiadásokat, és biztosítsa a felek közötti jogvita rendezését.
3. Meghallgatást kell tartani, kivéve, ha a választottbíróság a felek meghallgatását követően másként határoz.
4. Amikor valamely fél közleményt küld a választottbíróságnak, ezt a Nemzetközi Irodán keresztül teszi meg, és egyidejűleg másolatot küld a másik félnek. A Nemzetközi Iroda minden választottbírónak megküldi a közlemény másolatát.

III.2. CIKK

A választottbíróági eljárás helye

A választottbíróági eljárás helye Hága. Amennyiben kivételes okok úgy kívánják, a választottbíróóság a tanácskozás céljából megfelelőnek ítélt bármely más helyen is ülésezhet.

III.3. CIKK

Nyelv

1. Az eljárások nyelve a francia és az angol.
2. A választottbíróóság elrendelheti, hogy a keresetlevélhez vagy az ellenkérelemhez csatolt valamennyi eredeti nyelvű dokumentumhoz, valamint az eljárás során benyújtott minden további eredeti nyelvű dokumentumhoz mellékeljenek az eljárás egyik hivatalos nyelvén készült fordítást.

III.4. CIKK

Keresetlevél

1. A felperes a Nemzetközi Irodán keresztül, a választottbíróóság által megállapított határidőn belül írásban megküldi keresetlevelét az alperesnek és a választottbíróóságnak. A felperes dönthet úgy, hogy az I.4. cikkben említett választottbíróági értesítését tekinti keresetlevélnek, feltéve, hogy az megfelel az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

2. A keresetlevélnek az alábbi információkat kell tartalmaznia:
 - (a) az I.4. cikk (3) bekezdésének b)–f) pontjában meghatározott információk;
 - (b) a kereset alapjául szolgáló tényállás ismertetése; valamint
 - (c) a keresetet alátámasztó jogi érvek.
3. A keresetlevélhez lehetőség szerint csatolni kell a felperes által említett dokumentumokat és egyéb bizonyítékokat vagy az azokra való hivatkozást.

III.5. CIKK

Ellenkérelem

1. Az alperes a Nemzetközi Irodán keresztül, a választottbíróság által megállapított határidőn belül írásban megküldi ellenkérelmét a felperesnek és a választottbíróságnak. Az alperes dönthet úgy, hogy az I.5. cikkben említett választottbírósági értesítésre adott választ tekinti ellenkérelemnek, feltéve, hogy a választottbírósági értesítésre adott válasz megfelel az e cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek is.
2. Az ellenkérelemnek választ kell adnia az e jegyzőkönyv III.4. cikke (2) bekezdésének a)–c) pontjával összhangban a keresetlevélben feltüntetett pontokra. Az ellenkérelemhez lehetőség szerint csatolni kell az alperes által említett dokumentumokat és egyéb bizonyítékokat vagy az azokra való hivatkozást.

3. Az alperes az ellenkérelemben vagy a választottbírósi eljárás későbbi szakaszában – amennyiben a választottbírósi ügy határoz, hogy a körülmények indokolják a késedelmet – viszontkeresetet nyújthat be, feltéve, hogy a választottbírósi joghatósággal rendelkezik annak vonatkozásában.

4. A viszontkeresetre a III.4. cikk (2) és (3) bekezdése alkalmazandó.

III.6. CIKK

A választottbírósi joghatósága

1. A választottbírósi határoz arról, hogy a megállapodás 16. cikkének (2) bekezdése vagy 17. cikkének (2) bekezdése alapján rendelkezik-e joghatósággal.

2. A megállapodás 16. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbírósi megbízatása kiterjed arra, hogy megvizsgálja a jogvitát kiváltó kérdést, amelyet rendezés céljából hivatalosan felvette a vegyes bizottság napirendjére a megállapodás 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban.

3. A megállapodás 17. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben az alapügyben eljáró választottbírósi megbízatása kiterjed arra, hogy megvizsgálja a vitatott kompenzációs intézkedések arányosságát, beleértve azt az esetet is, amikor ezeket az intézkedéseket részben vagy egészben bármely, a megállapodás 3. cikkének a) pontjában meghatározott megállapodások jegyzékének részét képező megállapodás keretében hozták meg.

4. A választottbíróság joghatóságának hiányára vonatkozó kifogásokat legkésőbb az ellenkérelemben vagy – viszontkereset esetén – a válaszban kell előterjeszteni. Az a tény, hogy egy választottbíró a felek neveztek ki vagy részt vettek annak kinevezésében, nem fosztja meg őket a kifogás előterjesztésére vonatkozó joguktól. Az arra vonatkozó kifogást, hogy a jogvita túllépné a választottbíróság hatáskörét, haladéktalanul elő kell terjeszteni, amint a választottbírósági eljárás során felmerül a hatáskör túllépésére vonatkozó kérdés. A választottbíróság minden esetben elfogadhatja az előírt határidő lejárta után benyújtott kifogásokat, ha úgy véli, hogy a késedelem indoka jogos.

5. A választottbíróság a (4) bekezdésben említett kifogásról vagy azt előzetes kérdésként kezelve, vagy az ügy érdekében hozott határozatban dönthet.

III.7. CIKK

Egyéb írásbeli beadványok

A választottbíróság a felekkel folytatott konzultációt követően határoz arról, hogy a keresetlevélen és az ellenkérelemben kívül a feleknek milyen egyéb írásbeli beadványokat kell vagy lehet benyújtaniuk, és megállapítja azok benyújtásának határidejét.

III.8. CIKK

Határidők

1. A választottbíróság által az írásbeli dokumentumok – köztük a keresetlevél és az ellenkérelem – benyújtására megállapított határidő nem haladhatja meg a 90 napot, kivéve, ha a felek másként állapodnak meg.
2. A választottbíróság a megalakulásától számított 12 hónapon belül végleges határozatot hoz. Különleges nehézségekkel járó kivételes körülmények esetén a választottbíróság ezt a határidőt legfeljebb további három hónappal meghosszabbíthatja.
3. Az (1) és (2) bekezdésben megállapított határidők a felére csökkennek:
 - (a) a felperes vagy az alperes kérelmére, ha a választottbíróság a kérelemtől számított 30 napon belül, a másik fél meghallgatását követően sürgősnek minősíti az ügyet;
 - (b) a megállapodás 4. cikke (2) bekezdésének c) pontjában és 18. cikkének (6) bekezdésében említett esetekben;
 - (c) a megállapodás 5. cikkének (6) bekezdésében és 18. cikkének (7) bekezdésében említett esetekben, amennyiben Svájc nem kötött országspecifikus megállapodást; vagy
 - (d) ha a felek így állapodnak meg.

4. A megállapodás 17. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróság a megállapodás 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban elfogadott kompenzációs intézkedésekről szóló értesítés megküldésének napjától számított hat hónapon belül hoz végleges határozatot.

III.9. CIKK

Ideiglenes intézkedések

1. A megállapodás 17. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a felek a választottbírósági eljárás bármely szakaszában a kompenzációs intézkedések felfüggesztéséből álló ideiglenes intézkedéseket kérelmezhetnek.
2. Az (1) bekezdésben említett kérelemben meg kell jelölni az eljárás tárgyát, a sürgősségre okot adó körülményeket, valamint azokat a ténybeli és jogi alapokat, amelyek első látásra valószínűsítik a kért ideiglenes intézkedések megalapozottságát. A kérelemnek tartalmaznia kell az ideiglenes intézkedések elrendelését indokoló valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot és felajánlott bizonyítékot.
3. Az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél a Nemzetközi Irodán keresztül írásban megküldi kérelmét a másik félnek és a választottbíróságnak. A választottbíróság rövid határidőt állapít meg, amelyen belül a másik fél írásbeli vagy szóbeli észrevételeket nyújthat be.

4. A választottbíróság az (1) bekezdésben említett kérelem benyújtásától számított egy hónapon belül határozatot hoz a vitatott kompenzációs intézkedések felfüggesztéséről, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- (a) a választottbíróság prima facie meggyőződött az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél által a kérelmében előterjesztett ügy érdeméről;
- (b) a választottbíróság úgy ítéli meg, hogy a végleges határozat meghozataláig az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél súlyos és helyrehozhatatlan kárt szenvedne a kompenzációs intézkedések felfüggesztése nélkül; valamint
- (c) az ideiglenes intézkedéseket kérelmező félnek a vitatott kompenzációs intézkedések azonnali alkalmazásával okozott kár jelentősebb, mint az ezen intézkedések azonnali és hatékony alkalmazásához fűződő érdek.

5. A választottbíróság által a (4) bekezdéssel összhangban hozott határozat csak ideiglenes hatállyal bír, és nem érinti a választottbíróságnak az ügy érdemére vonatkozó határozatát.

6. Amennyiben a választottbíróság által az e cikk (4) bekezdésével összhangban hozott határozat nem állapít meg korábbi időpontot a felfüggesztés megszüntetésére, a felfüggesztés a megállapodás 17. cikkének (2) bekezdése szerinti végleges határozat meghozatalakor hatályát veszti.

7. A kétségek elkerülése érdekében e cikk alkalmazásában az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél és a másik fél érdekeinek mérlegelésekor a választottbíróság figyelembe veszi a felek magánszemélyeinek és gazdasági szereplőinek érdekeit, ám ez a mérlegelés nem jelenti azt, hogy az ilyen magánszemélyek vagy gazdasági szereplők a választottbíróság előtt keresetösségi jogra tesznek szert.

III.10. CIKK

Bizonyítékok

1. Mindkét fél bizonyítékokat szolgáltat azokról a tényekről, amelyekre a keresetlevelet, illetve az ellenkérelmet alapítja.
2. Valamelyik fél kérésére vagy saját kezdeményezésére a választottbíróság kérheti a felektől a szükségesnek és megfelelőnek ítélt releváns információkat. A választottbíróság határidőt állapít meg a felek számára a kérés megválaszolására.
3. A választottbíróság, valamely fél kérésére vagy saját kezdeményezésére, bármilyen megfelelőnek ítélt információt kérhet bármilyen forrásból. A választottbíróság ezenkívül az általa megfelelőnek ítélt módon és adott esetben a felek által megállapított feltételek mellett szakértők véleményét is kérheti.
4. A választottbíróság által e cikk alapján megszerzett információkat a felek rendelkezésére kell bocsátani, és a felek észrevételeket nyújthatnak be az említett információkkal kapcsolatban a választottbírósághoz.

5. A másik fél véleményének kikérését követően a választottbíróság megfelelő intézkedéseket fogad el a valamely fél által a személyes adatok védelmével, a szakmai titoktartással és a bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdekekkel kapcsolatban felvetett kérdések kezelése céljából.
6. A választottbíróság elbírálja a benyújtott bizonyítékok elfogadhatóságát, relevanciáját és megalapozottságát.

III.11. CIKK

Meghallgatás

1. Amennyiben meghallgatást kell tartani, a választottbíróság a felekkel folytatott konzultációt követően kellő időben értesíti a feleket a meghallgatás napjáról, időpontjáról és helyéről.
2. Ha a választottbíróság hivatalból vagy a felek kérelmére nyomós okból másként nem határoz, a meghallgatás nyilvános.
3. Minden meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a választottbíróság elnöke aláír. Csak ezek a jegyzőkönyvek hitelesek.
4. A választottbíróság dönthet úgy, hogy a meghallgatást virtuálisan tartja a Nemzetközi Iroda gyakorlatának megfelelően. A feleket időben tájékoztatni kell erről a gyakorlatról. Ilyen esetekben az (1) bekezdés és a (3) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó.

III.12. CIKK

Mulasztás

1. Ha a felperes az e jegyzőkönyvben vagy a választottbíróság által megállapított határidőn belül – anélkül, hogy kielégítő indokot szolgáltatott volna – nem nyújtja be keresetlevelét, a választottbíróság elrendeli a választottbírósági eljárás lezárását, kivéve, ha vannak olyan lezáratlan kérdések, amelyekben szükséges lehet a határozathozatal, és amennyiben a választottbíróság ezt helyénvalónak tartja.

Ha az alperes az e jegyzőkönyvben vagy a választottbíróság által megállapított határidőn belül – anélkül, hogy kielégítő indokot szolgáltatott volna – nem nyújtja be a választottbírósági értesítésre adott válaszát vagy az ellenkérelmét, a választottbíróság elrendeli az eljárás folytatását, anélkül, hogy úgy tekintené, hogy ez a mulasztás önmagában a felperes állításainak elfogadását jelenti.

A második albekezdés akkor is alkalmazandó, ha a felperes elmulasztja a viszontkeresetre adott válasz benyújtását.

2. Ha a III.11. cikk (1) bekezdésével összhangban szabályszerűen beidézett fél nem jelenik meg a meghallgatáson, és mulasztására nem szolgáltat kielégítő indokot, a választottbíróság folytathatja a választottbírósági eljárást.

3. Ha a választottbíróság által további bizonyítékok benyújtására megfelelően felkért fél a megállapított határidőn belül nem tesz eleget e kérésnek, és mulasztására nem szolgáltat kielégítő indokot, a választottbíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján határozhat.

III.13. CIKK

Az eljárás lezárása

1. Amennyiben bizonyítást nyer, hogy a feleknek észszerűen lehetőségük volt érveik ismertetésére, a választottbíróság kimondhatja az eljárás lezárását.
2. Ha a választottbíróság kivételes okokból szükségesnek ítéli, saját kezdeményezésére vagy valamelyik fél kérésére a határozatának meghozatala előtt bármikor dönthet úgy, hogy újraindítja az eljárást.

IV. FEJEZET

HATÁROZAT

IV.1. CIKK

Határozatok

A választottbíróság törekszik arra, hogy határozatait konszenzussal hozza meg. Ha azonban nem lehetséges konszenzussal határozatot hozni, a választottbíróság a választottbírók többségének szavazatával hozza meg határozatát.

IV.2. CIKK

A választottbíróság határozatának formája és hatálya

1. A választottbíróság különböző időpontokban különböző kérdésekben külön határozatokat hozhat.
2. Minden határozatot írásban kell meghozni, és indokolással kell ellátni. A határozatok véglegesek és kötelezők a felekre nézve.
3. A választottbíróság határozatát a választottbírók aláírják, valamint feltüntetik a határozat meghozatalának időpontját és a választottbíráskodás helyét. A választottbírók által aláírt határozat egy példányát a Nemzetközi Iroda megküldi a feleknek.
4. A Nemzetközi Iroda nyilvánosságra hozza a választottbíróság határozatát.

A választottbíróság határozatának nyilvánosságra hozatalakor a Nemzetközi Iroda tiszteletben tartja a személyes adatok védelmére, a szakmai titoktartásra és a titoktartáshoz fűződő jogos érdekekre vonatkozó releváns szabályokat.

A második albekezdésben említett szabályok azonosak a belső piaccal kapcsolatos azon területekre vonatkozó valamennyi kétoldalú megállapodás esetében, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az egészségügyi megállapodás, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás és a Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás tekintetében. A vegyes bizottság a megállapodás alkalmazásában határozattal fogadja el és frissíti az említett szabályokat.

5. A felek haladéktalanul biztosítják a választottbíróság valamennyi határozatának való megfelelést.

6. A megállapodás 16. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróság – miután kikérte a felek véleményét – az ügy érdeméről szóló határozatában észszerű határidőt állapít meg a határozatának való megfelelésre a megállapodás 16. cikkének (5) bekezdésével összhangban, figyelembe véve a felek belső eljárásait.

IV.3. CIKK

Alkalmazandó jog, értelmezési szabályok, közvetítő

1. Az alkalmazandó jog a megállapodásból, valamint a nemzetközi jognak a Felek között a szerződések értelmezésére alkalmazandó szabályaiból és elveiből áll.
2. A megállapodás 17. cikkének (1) bekezdésében említett valamely másik kétoldalú megállapodáshoz kapcsolódó kompenzációs intézkedések arányossága tekintetében egy vitarendezési testület által hozott korábbi határozatok a választottbíróságra nézve kötelezők.
3. A választottbíróság számára nem engedélyezett, hogy közvetítőként vagy méltányossági alapon határozzon.

IV.4. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás vagy az eljárás lezárásának egyéb okai

1. A felek bármikor kölcsönösen megállapodhatnak jogvitájuk megoldásáról. Az ilyen megoldást közösen közlik a választottbíróssággal. Amennyiben a megoldás bármely fél vonatkozó belső eljárásai szerint jóváhagyást igényel, az értesítésben meg kell említeni e követelményt, és a választottbíróssági eljárást fel kell függeszteni. Amennyiben nincs szükség jóváhagyásra, vagy az ilyen belső jóváhagyási eljárás lezárultáról szóló értesítés esetén a választottbíróssági eljárás lezárul.
2. Ha az eljárás során a felperes írásban értesíti a választottbírósságot arról, hogy nem kívánja folytatni az eljárást, és ha az értesítés választottbírósság általi kézhezvételének időpontjában az alperes még nem tett lépéseket az eljárásban, a választottbírósság az eljárást hivatalosan lezáró végzést ad ki. A választottbírósság határoz a felperes által viselendő költségekről, amennyiben ez a fél magatartása alapján indokoltnak tűnik.
3. Ha a választottbírósság a határozathozatal előtt arra a következtetésre jut, hogy az eljárás folytatása az (1) és (2) bekezdésben említettektől eltérő bármely okból okafogyottá vagy lehetetlenné vált, a választottbírósság tájékoztatja a feleket az eljárást lezáró végzés kibocsátására irányuló szándékáról.

Az első albekezdés nem alkalmazandó, ha vannak olyan lezáratlan kérdések, amelyekben szükséges lehet a határozathozatal, és amennyiben a választottbírósság ezt helyénvalónak tartja.

4. A választottbíróság megküldi a feleknek a választottbírószági eljárást lezáró végzésnek vagy a felek megállapodásán alapuló határozatnak a választottbírók által aláírt példányát. A felek megállapodása alapján hozott választottbírószági határozatokra a IV.2. cikk (2)–(5) bekezdése alkalmazandó.

IV.5. CIKK

A választottbírószági határozatának helyesbítése

1. A választottbírószági határozatának kézhezvételétől számított 30 napon belül bármely fél, a másik félnek és a választottbírószágnak a Nemzetközi Irodán keresztül történő értesítésével, felkérheti a választottbírószágot, hogy a választottbírószági határozatának szövegében helyesbítse a számítási, elírási vagy nyomdai hibákat, illetve a hasonló jellegű hibákat vagy mulasztásokat. Amennyiben a választottbírószági kérelmet indokoltnak ítéli, a kérelem kézhezvételétől számított 45 napon belül elvégzi a helyesbítést. A kérelem a IV.2. cikk (6) bekezdésében előírt határidő tekintetében nem bír halasztó hatállyal.
2. A választottbírószági határozatának közlésétől számított 30 napon belül saját kezdeményezésére elvégezheti az (1) bekezdésben említett helyesbítéseket.
3. Az e cikk (1) bekezdésében említett helyesbítéseket írásban kell elvégezni, és azok a határozat szerves részét képezik. A IV.2. cikk (2)–(5) bekezdése alkalmazandó.

IV.6. CIKK

A választottbírók díjazása

1. A IV.7. cikkben említett díjaknak észszerűnek kell lenniük, figyelembe véve az ügy összetettségét, a választottbírók ráfordított idejét és minden egyéb releváns körülményt.
2. Meg kell határozni, és szükség esetén frissíteni kell a napi díjazás, valamint a maximális és minimális óraszám jegyzékét, amely azonos a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó valamennyi kétoldalú megállapodás esetében, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az egészségügyi megállapodás, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás és a Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás tekintetében. A vegyes bizottság a megállapodás alkalmazásában határozattal fogadja el és frissíti az említett jegyzéket.

IV.7. CIKK

Költségek

1. Mindkét fél maga viseli saját költségeit és a választottbírárság költségeinek felét.
2. A választottbírárság az ügy érdemében hozott határozatban állapítja meg a költségeit. A költségek kizárólag az alábbiakat foglalják magukban:
 - (a) a választottbírók díja, minden egyes választottbíró tekintetében külön-külön feltüntetve, amelyeket maga a választottbírárság állapít meg a IV.6. cikkel összhangban;

(b) a választottbíróknál felmerült utazási és egyéb kiadások; valamint

(c) a Nemzetközi Iroda díjai és kiadásai.

3. A (2) bekezdésben említett költségeknek észszerűnek kell lenniük, figyelembe véve a vitatott összeget, a jogvita összetettségét, a választottbírók és a választottbíróság által kijelölt szakértők ráfordított idejét, valamint minden egyéb releváns körülményt.

IV.8. CIKK

A költségek fedezetének letétbe helyezése

1. A választottbírószági eljárás kezdetén a Nemzetközi Iroda felkérheti a feleket azonos nagyságú összeg letétbe helyezésére a IV.7. cikk (2) bekezdésében említett költségek előlegeként.

2. A választottbírószági eljárás során a Nemzetközi Iroda az (1) bekezdésben említett letétben felül további letéteket kérhet a felektől.

3. A felek az e cikk alkalmazásában letétbe helyezett valamennyi összeget a Nemzetközi Irodának fizetik be, majd ezen összegekből a Nemzetközi Iroda fizeti ki a ténylegesen felmerült költségeket, beleértve különösen a választottbíróknak és a Nemzetközi Irodának fizetett díjakat.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

V.1. CIKK

Módosítások

A vegyes bizottság határozat útján módosításokat fogadhat el e jegyzőkönyvre vonatkozóan.